

Kedvenc körtéink

A KÖRTE NEM TARTOZIK A KÖNNYEN TERMESZTHETŐ GYÜMÖLCSÖK KÖZÉ, KÜLÖNÖSEN A KORONAALAKÍTÁSÁT ÉS A SZÜRETI IDŐ MEGHATÁROZÁSÁT TEKINTVE. RÁADÁSUL PÁRAIGÉNYE IS NAGYOBB, MINT A TÖBBI HAZAI GYÜMÖLCSFAJNAK, ÉS ÉRZÉKENY A NEM KIEGYENLÍTETT VÍZELLÁTÁSRA.

HORVÁTH CSILLA

A körtetermesztés Nyugat-Európában sokkal nagyobb arányú, mint itthon, ami a körte környezeti igényeivel magyarázható. Bár rengeteg fajta létezik a világon, legtöbbjük évi 700 mm csapadékot igényel, és érzékeny a hőségre és szárazságra. Olyankor gyümölcshullás, kövecsesedés vagy apró gyümölcsök jelzik, hogy nem érzi jól magát. Igen-csak megnehezíti a termesztését a körte-levelbőlhák és a tűzelhalás károsítása. Szerencsére mindkét károsítás mérsékelhető, ha nem túlozzuk el a nitro-

génműtrágyázást és nem túl erős a hajtásnövekedés. Annak idején, amikor megjelent hazánkban a virágzaskor és nyáron jégesők után fertőző tűzelhalás, nagyon megijedtünk, de azóta kiderült, hogy ha időben levágjuk és megsemmisítjük a fertőzött vesszőket, kontrollálható a fertőzés. A körte-levelbolha ellen pedig bevált a kaolinos permetezés, de azért a legnehezebben leküzdhető kártevő maradt.

A fajtákat vadkörte vagy birs alanyra oltják. Utóbbi gyengébb növekedésű, nem minden faj-

tával jó az összeférhetősége, és még érzékenyebb a vízellátásra, mint a vadkörte alany. Semleges vagy gyengén savanyú talajban fejlődnek a legjobban, meszes talajon vashiány következhet be. Nagyon figyelni kell a fák bőrellátására a termőügyképződés időszakában és közvetlenül virágzás előtt. Meszes homoktalajon cinkhiány is előfordulhat, olyankor rövid ízű hajtások fejlődnek, amelyeken a levelek kicsik és erősen megnyúltak. Nagyon könnyen fölismerhető hiánytünet. Mindenképpen adjunk sok szerves trágyát, trágyapelletet vagy komposztot, hogy javítsuk a talaj szerkezetét és a talajéletet, ami segíti a tápanyagok feltáródását és a vízgazdálkodást is.

A következő sarkalatos pont a szedési idő meghatározása. A nyári fajtáknál szemmel is látható, hogy mikor érettek, az őszi és téli fajtákat viszont úgy kell szedni, hogy tárolhatók legyenek és utóérlelve váljanak fogyaszthatóvá. Ehhez figyelni kell a színeződést, a magok érését, és érdemes rendszeresen kóstolni is a gyümölcsöt. Amikor teljesen fűzű, még ne szedjük le.

Nagyon korán érkezik az *Árpávalérő körte*, nevéből is kitűnik, hogy már június végén szedhető, viszont nem tárolható, frissen el kell fogyasztani. Apró, sárga, zömök gyümölcse nem különösebben aromás, fehér húsu. Jellemző a nagyon hosszú és vastag ko-

csány. Nagy, erős fája vastag, fölfelé törő vesszőket fejleszt. Hazai fajtának tekintjük.

Röviddel utána érkezik az *Arabitka*, aminek gyönyörű élénk sárga és ugyancsak apró a gyümölcse, de ropogós húsu, bőlevű, édeskés és kevésbé szotyósodik. Fája nagyon erős növekedésű, edzett, kevésbé igényes.

Augusztus első hetében szedhető a *Clapp kedveltje*. Középnagy gyümölcse elég zömök, 180-200 grammos, szalmasárga alapszínű a napos oldalon élénkpiros színeződéssel. Héja viaszos, feltűnően sok paraszemölcs van rajta. A gyümölcshús fehér, olvadó, bőlevű, nem különösebben aromás. Csak rövid ideig tárolható, érzékeny gyümölcs, könnyen nyomódik. Nagy, sűrű gömbkoronát nevel, erős növekedésű a fája.

Ilonka

Arabitka

Augusztus végén szedhető a magyar szelekcióból származó *Ilonka*, ami csak rövid ideig tárolható. Középnagy, hasas körte, sárga alapszínű enyhe pír és hálózatos parásodás jelenik meg. Rendszeresen és bőven terem, ellenálló fajta. Fája erősen növekszik, fölfelé törő ágai csak idősebb korban kerülnek szét.

Szerintem a *Bosc kobak* a legfinomabb körte, fehér húsa omlós, lédús, finom aromájú, ha sikerül

Bosc kobak

lamos a termésgadozásra. Pollenadója a *Guyot Gyula*, a *Vilmos*, a *Packham's Triumph*, a *Clapp kedveltje*. Erősen megnyúlt alakjáról könnyen felismerhető, ez is rozsdás felszínű, de zöldessárga alapszínű körte. Mérete kissé elmarad a *Bosc kobakétól*. Húsa sárgásfehér, olvadó, nagyon édes, túlérve rózsaszínes árnyalatot vesz fel. Fája középerős növekedésű, sűrű koronát nevel.

A *Vilmos* rendszeresen és bőven terem, szinte nincs kihagyó éve. Jó pollenadó, a *Conference*,

Conference

időben leszedni szeptember közepén. Ha korán szedjük, nem érik be, túlérve pedig a többi fajtához hasonlóan szotyósodik, hamar megromlik. Jó termőképességű, nem hajlamos a szakaszos terméshozásra, de ehhez megfelelő pollenadó fajtára van szüksége. Ültessünk mellé *Clapp kedveltjét* vagy *Vilmost*. Gyümölcs nagy megnyúlt körte alakú, 200-250 grammot is meghaladó súllyal. Héja száraz tapintású, rozsdás felszínű, alapszíne fahéjbarna. Sajnos a fa nehezen alakítható, mert nem nagyon akar elágazni, hajtásai erősen fölfelé törnek, ezért rendszeres metszésre és lekötözésre van szükség a neveléséhez.

Vilmos

a *Clapp kedveltje*, a *Guyot Gyula*, a *Hardenpont* fajtákkal társíthatjuk. Középnagy vagy nagy gyümölcsét augusztus végén, szeptember elején kell szedni. Mutató, szép sárga, a napos oldalon pirosas, szabályos alakú körte, kissé hullámos a felszíne. Héja vékony, húsa fehér, olvadó, bőlévű, illatos, édes-savas. Kövecsesedésre kissé hajlamos, ha nem egyenletes a vízellátás. Kúp alakú, közepesen sűrű koronát nevel, középerős növekedésű, jól kezelhető a fája.

Mind népszerűbb változata a *Piros Vilmos*, ami valamivel kevesebbet terem, mint az alapfajta, de környezeti igényei, porzófajtái megegyeznek azzal. Korán színeződik, feltűnő barnáspiros körte lesz belőle, amit körülbelül egy héttel az alapfajta után kell szedni. Kevésbé jól tárolható.

Európában a *Vilmos* és a *Conference* fajtákból termesztik a legtöbbet. Utóbbi rendszeresen és bőven terem, de elég fagyérzékeny és erősen haj-